

บทความวิจัย (Research Article)

การสำรวจโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน A Survey of Chinese Idiomatic Phrase Structures

ปานดวงใจ บุญจนาวีโรจน์^{1*}Panduangchai Boonjanawirod^{1*}

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจปริมาณโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันทีปรากฏในแบบเรียน A Course in Chinese Colloquial Idioms และ เอกสารคู่มือ HSK Spoken Idioms จำนวน 258 สำนวน ใช้วิธีคัดเลือกข้อมูลโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยใช้รูปแบบการแบ่งโครงสร้างวลีของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างแบบบทกวี-บทกรรม โครงสร้างแบบต่างระดับ โครงสร้างแบบประธาน - กริยา โครงสร้างแบบส่วนเสริม โครงสร้างแบบคู่ขนาน โดยอ้างอิงรูปแบบการแบ่งโครงสร้างวลีตามหลักไวยากรณ์ภาษาจีน (Li, 2012) ในการวิจัยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้พจนานุกรมสำนวนจีน ในการแบ่งแยกชนิดของคำ จากนั้นรวบรวมข้อมูลผลการวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

จากการศึกษาสำนวนจีนที่ปรากฏในแบบเรียนและเอกสาร พบสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันจำนวนทั้งหมด 258 สำนวน ผลการวิจัยนี้พบว่า โครงสร้างแบบบทกวี - บทกรรม มี 107 สำนวน โครงสร้างแบบต่างระดับมี 59 สำนวน โครงสร้างแบบประธาน - กริยามี 18 สำนวน โครงสร้างแบบส่วนเสริม มีจำนวน 22 สำนวน และโครงสร้างแบบคู่ขนานมี 43 สำนวน นอกจากนี้ยังพบโครงสร้างแบบรูปประโยคอีก 9 สำนวน ซึ่งแสดงถึงสำนวนประเภทนี้มีรูปแบบโครงสร้างแบบบทกวี-บทกรรมจำนวนมากที่สุด เป็นร้อยละ 41.47 จากจำนวนทั้งหมด

คำสำคัญ : สำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สำนวนที่ใช้บ่อย โครงสร้างวลี

^{1*} สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Chinese Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

*Corresponding author; email: panduangchai.b@gmail.com

Received: 4 May 2022; Revised: 4 August 2022; Accepted: 11 November 2022)

Abstract

The aim of this research is to survey amount of the structure of Chinese idiomatic phrases total 258 idioms, in the textbook “A Course in Chinese Colloquial Idioms” and document “HSK Spoken Idioms” which was obtained by a specific random method (Purposive Sampling). The tools used in this research are 5 structures therefore, The Verb-Object phrase, The Endocentric phrase, The Subject-Predicate phrase, The complementary phrase and the Coordinative phrase. In the study, the researcher analyzed the data by using dictionary of Chinese idiom to distinguish different types of words. Then has gathered the results of analysis data to evaluate for the percentage value to show results of research into numerical data. Using the formula for calculating the percentage.

The result of studying about Chinese idiomatic phrases that is in documents and textbooks found that in a total of 258 Chinese idiomatic phrases that use in daily life, there are 107 idioms in the Verb-Object phrase, 59 idioms in the Endocentric phrase, 18 idioms in the Subject-Predicate phrase, 22 idioms in the Complementary phrase, 43 idioms in the Coordinative phrase and 9 idioms in Sentence structure. The concluding can be that the largest number of Chinese idioms that the researcher found is in the Verb-Object phrase, amounted for 41.47 % of the total.

Keywords : Chinese Idiomatic Phrases, Chinese Locution, Grammatical Structure

บทนำ

ภาษามักประกอบด้วยคำและสำนวน ซึ่งสำนวนประกอบด้วยคำต่าง ๆ จนเป็นกลุ่มคำหรือวลี และสามารถสื่อความหมายโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้การพูดคุยมือธรรมและเพิ่มสีสันในวงสนทนา สำหรับภาษาจีนมีสำนวนพูดหลายประเภท หนึ่งในนั้นมีสำนวนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือ 惯用语 จัดเป็นวลีจีนชนิดหนึ่งที่ใช้คำกระชับ มีความหมายแฝงนัยยะเชิงอุปมาอุปมัย แปลความของคำตรงตัวไม่ได้ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวอักษรจีนสามพยางค์ หรือเรียกว่า รูปแบบสามตัวอักษร (三字格) (Ma, 1998, อ้างถึงใน ชาดา บุณนาค, 2561) บางครั้งอาจมีเพียงหนึ่งตัวอักษร สองหรือสามตัวอักษรขึ้นไป (ชาดา บุณนาค, 2561, น. 41-42)

เห็นได้ว่าสำนวนพูด 惯用语 เป็นภาษาพูดใช้คำเรียบง่าย ที่ผู้คนใช้กันโดยทั่วไปมาเรียงเป็นวลี มีโครงสร้างคล้ายกับประโยคพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ผู้ฟังจำต้องถอดความอีกทอดหนึ่ง อีกทั้ง การจำแนกคำปกติและสำนวน 惯用语 นอกจากต้องมีความรู้พื้นฐานการใช้คำหรือวลี เข้าใจสถานการณ์และสภาพสังคมของจีนแล้ว ลักษณะเฉพาะของสำนวนจีนประเภทนี้ยังมี โครงสร้างทางไวยากรณ์ในหลากหลายรูปแบบอีกด้วย

ในด้านการเรียนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนต่างชาตินั้น มีเนื้อหาอธิบายความหมายและการใช้สำนวนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (惯用语) ที่จัดทำเป็นหนังสือ แบบเรียนภาษาจีน และคู่มือหรือเอกสารเตรียมสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระบุความสำคัญมากขึ้น ทำให้เป็นที่สนใจของผู้เรียนชาวต่างชาติที่ต้องการรู้จักและเพิ่มพูนเกี่ยวกับสำนวนจีนประเภทนี้ โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความรู้ทางภาษาจีนระดับกลางจนถึงระดับสูง ผู้เรียนกลุ่มนี้มักมีความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาจีนในระดับในระดับกลางขึ้นไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงประสงค์ศึกษารวบรวมสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มีลักษณะเฉพาะด้านความหมายที่คมคายแปลตรงตัวไม่ได้แล้ว ยังในอยู่ในรูปแบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ เพื่อทำให้เข้าใจเกี่ยวกับสำนวนจีนประเภทนี้ตามหลักไวยากรณ์ภาษาจีนมากขึ้น จึงประสงค์จำแนกสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่ปรากฏในแบบเรียนและเอกสารการเรียนภาษาจีนให้ละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อสำรวจปริมาณสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันจำแนกตามประเภทโครงสร้างวลี ที่ปรากฏอยู่ในแบบเรียนและเอกสารคู่มือสอบวัดระดับภาษาจีน จำนวน 2 เล่ม คือ A Course in Chinese Colloquial Idioms (Shen, 2014) และ HSK Spoken Idioms (Guo, 2017)

นิยามศัพท์

1. สำนวนที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน (惯用语) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สำนวนติดปาก เป็นสำนวนชนิดหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากสำนวนจีนประเภทอื่น ๆ ตามรูปศัพท์นั้น หมายถึงถ้อยคำหรือสำนวนภาษาที่ใช้บ่อย จัดเป็นวลีชนิดหนึ่งที่มีความหมายเป็นนัย กินความกว้างหรือลึกซึ้ง และมีความสมบูรณ์ในตัวสำนวนเอง มิใช่แปลความหมายของคำตรงตามตัว แต่เป็นการถอดความหมายในเชิงอุปมาเปรียบเทียบกับ ซึ่งลักษณะนี้จึงทำให้สำนวน 惯用语 มีความแตกต่างจากวลีทั่ว ๆ ไป (Ma, 1998, อ้างถึงใน ชาดา บุณนาค, 2561, น. 41)

2. วลี หมายถึง กลุ่มคำ (词组) ที่มาจากคำและคำตามความสัมพันธ์อย่างแน่นนอนประกอบกันขึ้นมากเป็นหนึ่งกลุ่มคำ หน้าที่ของกลุ่มคำเหมือนกับคำ สามารถเป็นส่วนขยายในประโยค กลุ่มคำบางส่วนก็สามารถเป็นส่วนประกอบของประโยคได้ “กลุ่มคำ” สามารถเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า “โครงสร้าง (结构)” หรือ “วลี (短语)” (Li, 2012, p. 155)

3. โครงสร้างวลี หมายถึง องค์ประกอบทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบพื้นฐานในรูปแบบดั้งเดิมของหลักไวยากรณ์ โครงสร้างของวลีแบ่งออกเป็นทั้งหมด 11 ประเภท (Li, 2012)

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยได้รวบรวมจากแบบเรียน A Course in Chinese Colloquial Idioms (Shen, 2014) และเอกสารคู่มือ HSK Spoken Idioms (Guo, 2017) ทั้งหมดจำนวน 258 สำนวน

สมมติฐานวิจัย

จำนวนโครงสร้างวลีของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่พบมากที่สุด คือ โครงสร้างแบบบทกริยา - กรรม (动宾结构)

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (惯用语) เจียร์ชย เอี่ยมวรเมธ (2562, น. 481) ให้ความหมายว่า เป็นภาษาที่ใช้ตามประเพณีนิยม ภาษาที่ใช้เป็นประจำ ซาดา บุนนาค (2561, น. 40-58) ให้ความหมายสำนวน 惯用语 ว่าเมื่อแยกความหมายแต่ละตัวอักษร คำว่า 惯 หมายถึง เคยชิน ใช้บ่อย ติดเป็นนิสัย 用 หมายถึง ใช้ การใช้ 语 หมายถึง ภาษา คำพูด เรียกกรวมกันจึงมีความหมายถึง สำนวนภาษา ถ้อยคำที่ใช้บ่อย มักใช้ในภาษาพูดและชีวิตประจำวัน เป็นวลีติดปากแสดงความหมายโดยนัย เป็นการอุปมาอุปไมยไม่สามารถแปลตรงตามตัวอักษรได้ นพดล นันทสุขเกษม (2557, น. 181) ให้ความหมายของสำนวน 惯用语 ว่าเป็นสำนวนจีนประเภทอีกหนึ่งที่มีรูปแบบค่อนข้างตายตัว แต่ไม่ตายตัวเท่ากับสำนวนสุภาษิต (成语) มีความหมายสมบูรณ์และพิเศษจำเพาะในตัวเอง ซึ่งความหมายของสำนวน 惯用语 นี้ มักจะไม่ได้มีความหมายตรงไปตรงมาตามตัวอักษร แต่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบหรือเชิงอุปมาอุปไมย โดยมากแล้วสำนวน 惯用语 จะเป็นวลีที่มีสามพยางค์ (ใช้อักษรจีน 3 ตัว) เช่น 拍马屁 หากแปลความหมายตามรูปศัพท์จะหมายถึง “ตบกันม้า” แต่ในสำนวนนี้มีความหมายเชิงอุปมาว่า

“ประจบสอพลอ, ยกยอปอปั้น” Ma (Ma, 1998, อ้างถึงใน ชาดา บุญนาค, 2561, น. 41) ให้ความหมายของ 惯用语 ไว้ว่า หมายถึง สำนวนที่มักใช้บ่อย เป็นสำนวนชนิดหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะ แตกต่างจากสำนวนจีนประเภทอื่น ๆ ตามรูปศัพท์ หมายถึง ถ้อยคำ หรือสำนวนภาษาที่ใช้บ่อย 惯用语 จัดเป็นวลีชนิดหนึ่งที่มีความหมายเป็นนัย กินความกว้างหรือลึกซึ้ง และมีความสมบูรณ์ในตัวสำนวนเอง มิใช่แปลความหมายของคำตรงตัว แต่เป็นความหมายในเชิงอุปมาเปรียบเทียบ 惯用语 ส่วนใหญ่มักประกอบด้วยตัวอักษรจีนสามตัว เรียกว่า รูปแบบสามตัวอักษร หรือ 三字格 และรูปแบบที่ได้ประกอบสามตัวอักษร เช่น 开夜车 (ทำงานหนักตลอดคืน) 走后门 (เล่นใต้โต๊ะ) บางครั้งอาจมีเพียงหนึ่งตัวอักษร เช่น 牛 (ยอดเยี่ยม) หรือสองตัวอักษร เช่น 三八 (แปลกหรือไม่ปกติ) หรือสามตัวอักษรขึ้นไป 八九不离十 (เป็นเช่นนั้นอย่างแน่นอน) ส่วนด้านลักษณะของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันนั้น Li (2011) อธิบายลักษณะของ 惯用语 ว่าเป็นสำนวนประเภทนี้เป็นหนึ่งในเครื่องมือสื่อสารของภาษาจีน สำนวนพวกนี้สามารถสร้างตัวประโยคได้เหมือนกับคำพูด แต่มีระดับในการแสดงสูงกว่าคำในภาษาพูด ตัวอักษรค่อนข้างที่จะเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน แต่ยังมีการแฝงนัยยะความคิดที่ซับซ้อนมากกว่าเป็นสำนวนชนิดหนึ่ง มักแสดงความหมายที่สมบูรณ์เป็นวลีที่ตายตัวคงที่ ความหมายของสำนวนจะเป็นในเชิงอุปมาอุปไมย เช่น 开夜车 “ขับรถกลางคืน” 拉后腿 “ดึงขาหลัง” 卖关子 “ขายใบตราส่งของ” เป็นต้น Wang (2006) ศึกษาลักษณะของสำนวน 惯用语 ว่าโดยพื้นฐานจะมาจากตัวอักษรที่ประกอบอยู่ในสำนวนประเภทนี้มักจะเป็นการอุปมา โดยใช้โวหารทางวาทศิลป์ที่หลากหลาย เน้นความกระชับมาสร้างเป็นสำนวนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สำนวนจีนประเภทนี้มีตั้งแต่อักษรสองตัว อักษรสามตัวและอักษรหลายพยางค์ แต่รูปแบบสำนวนอักษรสามตัวนั้นมักพบเห็นได้มาก มักเป็นโครงสร้างกริยา - กรรม โครงสร้างแบบคำหลักคำขยาย และโครงสร้างอื่น ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในโครงสร้างกริยา - กรรมกับโครงสร้างคำหลักคำขยาย ตัวอย่างเช่น 敲边鼓, 挖墙脚, 走后门, 和稀泥, 唱双簧 เป็นต้น

สิ่งที่แสดงความแตกต่างระหว่างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสำนวนจีนประเภทอื่นนั้น เชิดชัย ผาสุพงษ์ (2545, น. 3) ได้ศึกษาสำนวนจีน (熟语) ทุกประเภท ได้กล่าวว่าสำนวนจีนนั้นมีขอบข่ายกว้างมากและมีจำนวนมหาศาลเชื่อกันว่ามีไม่ต่ำกว่าแสนสำนวน โดยประมาณมีเอกลักษณ์พิเศษทางภาษาที่มีรูปแบบแน่ชัดขอบข่ายครอบคลุมกว้างขวางมีลักษณะเป็นการใช้แบบคงตัวการใช้ตามความเคยชินหรือวิธีสำเร็จรูปจัดเป็นสำนวน (熟语) ได้โดยทั่วไป มีดังนี้ (1) 俗语 หมายถึง สำนวนพื้นบ้าน เช่น 好汉做事好汉当 (ลูกผู้ชายกล้า ทำก็กล้ารับ) (2) 成语 หมายถึง สำนวนสำเร็จรูป สำนวนประเภทนี้ส่วนใหญ่มีตำนานที่มาและมีลักษณะ

เป็นความเปรียบหรือเท้าความโดยมากมักจะมีสี่พยางค์ เช่น 孤掌难鸣 (ตบมือข้างเดียวไม่ดัง) 打草惊蛇 แหวกหญ้าให้งูตื่น (3) 惯用语 หมายถึง สำนวนเคยชิน สำนวนประเพณีนี้เกิดจากภาษาพูดปากต่อปากของชาวบ้านต่อมาแพร่หลายมาในภาษาเขียนด้วย ส่วนมากมีสามพยางค์ เช่น 拍马屁 (ประจบสอพลอ) 双刃剑 (ดาบสองคม) (4) 谚语 หมายถึง สำนวนภาษิต เช่น 福无双来, 祸不单行 (เรื่องดีมักมาทีละหนเรื่องไม่ดีมักมาอย่างกระหน่ำซ้ำซ้อน) (5) 歇后语 หมายถึง สำนวนละท้ายหรือคำพังเพยเปรียบเทียบกับชนิดหนึ่ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนแรกเป็นส่วนเปรียบเทียบ ส่วนหลังเป็นส่วนให้ความหมายหรือคำอธิบายโดยทั่วไปหรือจะพูดเพียงส่วนแรกไม่พูดส่วนหลัง เป็นการละท้ายไว้ให้กลับไปคิดเพิ่มเอง แต่ตอนนี้เริ่มจะพูดกันทั้งสองส่วน เช่น 千里送鹅毛——礼轻情意重 (เดินทางไกลพันลี้เพื่อส่งขนห่านมาให้ - ของขวัญดูอื่อยราคา, แต่น้ำใจไมตรีล้ำค่า) บางทีก็เขียนติดกันทั้งสองส่วน เช่น 千里送鹅毛, 礼轻情意重

ด้านทฤษฎีโครงสร้างวลีของไวยากรณ์ภาษาจีน Li (2012) ได้อธิบายโครงสร้างวลีทางไวยากรณ์ภาษาจีนทั้งหมด 11 แบบ ซึ่งในงานวิจัยของ Zhao (2018) ได้นำโครงสร้างวลีตามหลักหลักไวยากรณ์ มุ่งเน้นจำแนกประเภทของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 惯用语 โดยเฉพาะจึงได้จำแนกประเภทสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันตามโครงสร้างไวยากรณ์ 5 แบบ ซึ่งผู้วิจัยเลือกประเภทโครงสร้างวลีที่สอดคล้องกับสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันมา 5 แบบเช่นกัน ได้แก่ โครงสร้างแบบคู่ขนาน โครงสร้างแบบประธาน-ภาคแสดง โครงสร้างแบบกริยา - กรรม โครงสร้างแบบต่างระดับ และโครงสร้างแบบส่วนเสริม ดังนี้

1. วลีคู่ขนาน (联合词组) คือ วลีที่เกิดจากคำชนิดเดียวกันตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาผสมกัน เพื่อแสดงความสัมพันธ์แบบคู่ขนาน เช่น

“老师学生” ทั้ง 老师 และ 学生 ล้วนเป็นคำนาม(名词)

“他和我” ทั้ง 他 และ 我 ล้วนเป็นคำสรรพนาม(代词)

“参观访问” ทั้ง 参观 และ 访问 ล้วนเป็นคำกริยา(动词)

“积极努力” ทั้ง 积极 และ 努力 ล้วนเป็นคำคุณศัพท์(形容词)

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของวลีคู่ขนาน ประกอบไปด้วย 1.1 ลำดับคำในวลีคู่ขนานสามารถสลับตำแหน่งกันได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อความหมาย 1.2 โดยทั่วไปประกอบขึ้นจากคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำคุณศัพท์ 1.3 สามารถใช้คำพ้อง(虚词) มาเชื่อมต่อระหว่างคำได้ เช่น 笔和纸, 上午或者下午, 你们和他们, 观荣而伟大, 参观并讨论, 又高又瘦 1.4 ข้างหน้าของวลีคู่ขนานเพิ่มส่วนประกอบขยายได้ 1.5 วลีคู่ขนานที่มีลักษณะกริยา (谓词性) ตามหลังได้ด้วยบทกรรม(宾语) บทเสริมกริยา (补语) หรือคำเสริมอาการ (动态助词)

2. วลีประธาน – กริยา (主谓词组) คือ กลุ่มคำที่ประกอบขึ้นจากคำที่มีความสัมพันธ์กัน
ในฐานะภาคประธานกับภาคแสดงหรือกริยา (主和谓) เช่น

“头发长” 头发 ทำหน้าที่ภาคประธาน (主) 长 ทำหน้าที่ภาคแสดง (谓)

“他描写” 他 ทำหน้าที่ภาคประธาน (主) 描写 ทำหน้าที่ภาคแสดง (谓)

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของวลีประธาน - กริยา ประกอบไปด้วย 2.1 ลำดับคำของวลี
ประธาน-กริยามีลักษณะคงที่แน่นอน ประธานนำหน้า กริยาตามหลัง 2.2 ประธานเป็นเป้าที่
ถูกบรรยาย มักจะทำหน้าที่โดยคำนาม หรือคำสรรพนาม ภาคกริยาอยู่ข้างหลังที่บรรยาย
ภาคประธาน มักจะทำหน้าที่โดยคำกริยา(动词) หรือคำคุณศัพท์ (形容词) เช่น “我看” 我
เป็นคำสรรพนาม (代词) ทำหน้าที่เป็นภาคประธาน 看 เป็นคำกริยา (动词) ทำหน้าที่เป็น
ภาคแสดง “目的明确” 目的 คือ คำนาม(名词) ที่เป็นประธาน “明确” คือคำคุณศัพท์
(形容词) ที่เป็นกริยา 2.3 ระหว่างคำในกลุ่มคำไม่ต้องใช้คำพ้อง (虚词) เชื่อมต่อ 2.4 โดยทั่วไป
ลงเสียงหนักที่คำหลังในวลีประธาน-กริยา

3. วลีกริยา – กรรม (动宾词组) คือ กลุ่มคำที่ประกอบขึ้นจากคำที่มีความสัมพันธ์กัน
ในฐานะกริยา (动) กับบทกรรม (宾) เช่น

“吃饭” 吃 เป็นคำกริยา(动词) 饭 เป็นคำนาม (名词) ทำหน้าที่เป็นบทกรรม (宾语)

“写汉字” 写 เป็นคำกริยา (动词) 汉字 เป็นคำนาม (名词) ทำหน้าที่เป็นบทกรรม
(宾语) ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของวลีกริยา-กรรม ประกอบด้วย 3.1 ลำดับคำในวลี
กริยา -กรรมนั้นคงที่ คำกริยาอยู่ข้างหน้าแน่นอน 3.2 คำหน้าเป็นคำสรรพนามกริยา แสดงการกระทำ
หรือพฤติกรรม คำหลังเป็นคำแสดงผลกระทบหรือการถูกครอบงำจากคำที่อยู่ข้างหน้า
3.3 คำกริยา โยงท้ายด้วยบทกรรมได้โดยตรง ไม่ต้องมีคำพ้อง (虚词) 3.4 เสียงหนักในวลี
กริยา - กรรมโดยทั่วไปเน้นลงที่คำตามหลัง 3.5 ในวลีกริยา - กรรมข้างหลังคำกริยาอาจโยงคำ
เสริมอาการ หรือบทเสริมกริยา (动态助词或补语) เข้าไปด้วยที่มาเชื่อมระหว่างกลาง

4. วลีต่างระดับ (偏正词组) คือ กลุ่มคำที่ประกอบกันขึ้นมาจากความสัมพันธ์ต่างระดับ
ระหว่างส่วนขยายหรือฝ่ายรอง (偏) กับส่วนถูกขยายหรือฝ่ายหลัก (正) ซึ่งเป็นส่วนประกอบหน้า
หลังตามลำดับ โดยทั่วไปวลีต่างระดับ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

(1) วลีต่างระดับลักษณะคำนาม (名词性偏正词组) คือวลีต่างระดับที่มีส่วนประกอบ
ส่วนหลังเป็นคำนาม(名词) เช่น

“沙漠地带” 沙漠 เป็นส่วนขยายหรือฝ่ายรอง (偏) ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม (定语)
地带 เป็นส่วนถูกขยายหรือฝ่ายหลัก (正) ที่เป็นคำหลัก (中心语)

“劳动人民” 劳动 เป็นส่วนขยายหรือฝ่ายรอง (偏) ที่เป็นบทขยายนาม (定语) 人民 เป็นส่วนถูกขยายหรือฝ่ายหลัก (正) ที่เป็นคำหลัก (中心语)

(2) วลีต่างระดับลักษณะคำกริยา (动词性偏正词组) กับวลีต่างระดับลักษณะคำคุณศัพท์ (形容词性偏正词组) คือวลีต่างระดับที่มีส่วนหลังเป็นคำกริยา (动词) หรือคำคุณศัพท์ (形容词) เช่น

“详细解释” 详细 เป็นส่วนขยายหรือฝ่ายรอง (偏) ที่เป็นบทขยายหน้ากริยา (状语) 解释 เป็นส่วนถูกขยายหรือฝ่ายหลัก (正) ที่เป็นคำหลัก (中心语)

“很结实” 很 เป็นส่วนขยายหรือฝ่ายรอง (偏) ที่เป็นบทขยายหน้ากริยา (状语) 结实 เป็นส่วนถูกขยายหรือฝ่ายหลัก (正) ที่เป็นคำหลัก (中心语)

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของวลีต่างระดับ (偏正词组的语法特点) ประกอบด้วย

4.1 ลำดับคำของวลีต่างระดับ มีความคงที่แน่นอน ข้างหน้าคือส่วนขยายหรือฝ่ายรอง ข้างหลังคือส่วนถูกขยายหรือฝ่ายหลัก ส่วนประกอบหน้าเป็นส่วนขยายของส่วนประกอบหลัง เช่น 一本书会做, 两个小时, 多么繁荣, 他叔叔, 高兴地说, 用的东西, 可怜的人, 多听多说, 蓝蓝的天空, 非常乐观

4.2 ส่วนประกอบหลังของวลีต่างระดับจะเป็นคำนาม คำกริยา หรือคำคุณศัพท์ คำชนิดใดชนิดหนึ่ง ในขณะที่ส่วนประกอบหน้าอาจทำหน้าที่เป็นส่วนขยายได้ทุกชนิด

4.3 ระหว่างส่วนขยายหรือฝ่ายรอง กับส่วนถูกขยายหรือฝ่ายหลัก ในวลีต่างระดับบางที่ต้องใช้คำพ้อง (虚词) ต่อเชื่อม เช่น 安静的环境, 严肃地宣布, 他的声音, 客观地分析

4.4 เสียงหนักในวลีต่างระดับมักจะเน้นลงที่ข้างหน้าที่เป็นส่วนประกอบขยาย

5. วลีส่วนเสริม (补充词组) คือ กลุ่มคำที่ประกอบกันขึ้นมาจากความสัมพันธ์เชิงเสริม วลีส่วนเสริม แบ่งออกเป็นสองประเภท ดังนี้

(1) วลีเสริมกริยา (动补词组) ประกอบขึ้นจากคำกริยา (动词) กับส่วนประกอบเสริม (补充成分) เช่น

“洗干净” 洗 เป็นคำกริยา (动词) ที่เป็นคำหลัก (中心语) 干净 เป็นคำคุณศัพท์ (形容词) ที่เป็นส่วนประกอบเสริม (补充成分)

“选出” 选 เป็นคำกริยา (动词) ที่เป็นคำหลัก (中心语) 出 เป็นคำกริยา (动词) ที่เป็นส่วนประกอบเสริม (补充成分)

(2) วลีเสริมคุณศัพท์ (形补词组) ประกอบขึ้นจากคำคุณศัพท์ (形容词) กับส่วนประกอบเสริม (补充成分) เช่น

“高得很” 高 เป็นคำคุณศัพท์ (形容词) ที่เป็นคำหลัก (中心语) 很 เป็นคำกริยาวิเศษณ์ (副词) ที่เป็นส่วนประกอบเสริม (补充成分)

“少一点儿” 少 เป็นคำคุณศัพท์ (形容词) ที่เป็นคำหลัก (中心语) 一点儿 เป็นคำบอกจำนวน (数量词) ที่เป็นส่วนประกอบเสริม (补充成分)

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของวลีส่วนเสริม ประกอบด้วย

5.1 ลำดับคำในวลีส่วนเสริมคงที่แน่นอน คำหลักอยู่หน้า คำประกอบเสริมอยู่หลัง เช่น 整理好, 听懂, 念三遍, 休息一会儿

5.2 ระหว่างคำหลักกับส่วนประกอบเสริม บางที่ต้องใช้คำเสริมโครงสร้าง 得 หรือมีคำปฏิเสธ 不 เข้าเชื่อม เช่น 睡得着, 起得晚, 修不好, 看不见

5.3 ส่วนประกอบเสริมอาจทำหน้าที่โดยกริยา คำคุณศัพท์ เป็นส่วนน้อยที่เสริมโดยคำกริยาวิเศษณ์ และวลี (词组)

การศึกษาวิจัยสำนวนจีนในชีวิตประจำวัน 惯用语 ในภาษาจีน การค้นคว้าที่ผ่านมา มีการแสดงผลเกี่ยวกับลักษณะจำนวนพยางค์ของสำนวนจีนประเภทนี้ ลักษณะพิเศษทางความหมายของสำนวนจีนประเภทนี้ ลักษณะพิเศษของการใช้สำนวนและลักษณะพิเศษทางไวยากรณ์ของสำนวนประเภทนี้อยู่ในรูปแบบโครงสร้างวลี

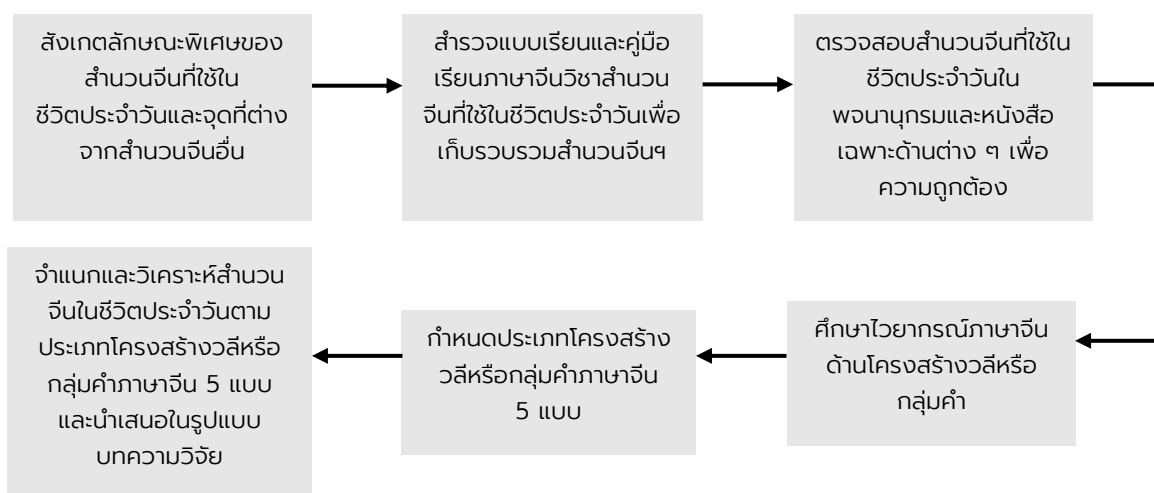
วนิดา ตั้งเทียนชัย (2552) ได้เน้นศึกษาเรื่อง โครงสร้างทางภาษาและเจตนาการใช้ของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 惯用语 พบว่า โครงสร้างวลี 8 แบบ คือ โครงสร้างวลีแบบ ประธาน-กริยา โครงสร้างวลีแบบกริยา - กรรม โครงสร้างวลีแบบสหกริยา โครงสร้างวลีแบบคู่ขนาน โครงสร้างวลีแบบกริยา - ส่วนเสริม โครงสร้างวลีแบบต่างระดับ โครงสร้างวลีแบบบทควา และโครงสร้างวลีแบบซ้ำ โดยนับเป็นข้อมูลด้านสถิติสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นโครงสร้างวลีแบบกริยา - กรรมมีจำนวนมากที่สุด

Zhao (2018) ศึกษาถึงสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 惯用语 ในแบบเรียนจากมุมมองหลากหลายมิติทางลักษณะต่าง ๆ ของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น จำนวนพยางค์ของสำนวนจีนที่มีทั้ง 3-7 พยางค์ การใช้สำนวนจีนตามอารมณ์ความรู้สึกในเชิงต่าง ๆ ทั้งเชิงบวก เชิงลบ และเป็นกลาง การแสดงความหมายของสำนวนจีนประเภทนี้มีรูปแบบลีลาการเขียนด้วยภาษากระทัดรัด การแปลความหมายขยายออกไปเป็นความหมายใหม่ รูปแบบการอุปมาอุปไมย รูปแบบการยืมใช้หรือการใช้สำนวนมาเรียกแทนสิ่งที่กล่าวถึง อติพจน์หรือวิธีการเขียนสำนวนขยายความให้เกิดภาพจินตนาการให้ชัดขึ้น และกลวิธีทางวาทศาสตร์ประเภทบุคคลาธิฐาน Zhao (2018) ยังศึกษาการโครงสร้างไวยากรณ์ของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่แบ่งได้

5 แบบ ได้แก่ โครงสร้างแบบกริยา-กรรม โครงสร้างแบบคำหลัก-คำขยาย โครงสร้างแบบประธาน-ภาคแสดง โครงสร้างแบบส่วนเสริมคำหลัก และโครงสร้างแบบคู่ขนาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งด้านความหมายของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านลักษณะและสิ่งแตกต่างจากสำนวนจีนประเภทอื่น และด้านไวยากรณ์ โครงสร้างวลีภาษาจีน สามารถนำมาจัดทำกรอบแนวคิดวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนการศึกษาสำนวนจีนที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตแหล่งข้อมูลหลักจากแบบเรียนและเอกสารสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 惯用语 2 เล่ม ดังนี้ A Course in Chinese Colloquial Idioms (Shen, 2014) และ HSK Spoken Idioms (Guo, 2017) จำนวน 258 สำนวน โดยเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นทฤษฎีลักษณะโครงสร้างวลีภาษาจีน ของ Li (2012, p. 155-254) ซึ่งจำแนกวลีไว้ 5 แบบ ดังนี้ (1) โครงสร้างแบบบทกริยา - บทกรรม (动宾结构) (2) โครงสร้างแบบต่างระดับ (偏正结构) (3) โครงสร้างแบบประธาน - กริยา (主谓结构) (4) โครงสร้างแบบส่วนเสริม (补充结构) (5) โครงสร้างแบบคู่ขนาน (联合结构) จากนั้นนำมากำหนดเป็นข้อคำถาม 6 ข้อเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (IOC) ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญเจ้าของภาษา 2 คน และชาวไทย 1 คน

3. ตรวจสอบสำนวนและความหมายโดยใช้พจนานุกรมและหนังสืออธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน(惯用语) ดังนี้ Dictionary of Chinese Idiomatic Expressions (Wen, 2007) A Handbook of Chinese Locution (Su, 2007) The Chinese - English Explanation Dictionary of Guanyongyu (Zeng, 2011) A Systematic Chinese Course Idiomatic Expressions (Liu, 2014) Guanyongyu Xiao Cidian (Zhang, 2015) Idiomatic Phrases in Daily Life 1-2 (Wang, 2017) และพิชิตข้อสอบภาษาจีน 3 ฉบับสำนวนจีน (นพดล นันทสุขเกษม, 2557)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสำรวจสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่ปรากฏอยู่ในแบบเรียนและเอกสาร 2 เล่ม จากนั้นจำแนกตามเครื่องมือวิจัยพิจารณาตามลักษณะโครงสร้างวลี 5 แบบ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล รวบรวมจำนวนของสำนวนจีนใช้ในชีวิตประจำวัน และคิดเป็นค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ (Percentage) (จรัลวิไล จรุงโรจน์, 2560, น. 104)

ผลการวิจัย

ผลจากการสำรวจและจำแนกโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันในแบบเรียนและเอกสารทั้ง 2 เล่ม แสดงผลทางสถิติได้ในตารางข้างล่างต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงผลด้านโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

สำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
4.1 โครงสร้างแบบบทกริยา-บทกรรม (动宾结构)	107	41.47
4.2 โครงสร้างแบบต่างระดับ (偏正结构)	59	22.87
4.3 โครงสร้างแบบประธาน-กริยา (主谓结构)	18	6.98
4.4 โครงสร้างแบบส่วนเสริม (补充结构)	22	8.53
4.5 โครงสร้างแบบคู่ขนาน (联合结构)	43	16.67
4.6 โครงสร้างแบบอื่น ๆ (แบบรูปประโยค)	9	3.48
รวม	258	100

จากตาราง 1 แสดงจำนวนโครงสร้างสำนวนจีนส่วนใหญ่ที่พบมากที่สุด จำนวน 107 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 41.47 เป็นโครงสร้างแบบบทกริยา - บทกรรม (动宾结构) นอกจากนี้ยังพบโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันในลักษณะอื่น ๆ ที่นอกจาก 5 โครงสร้างดังกล่าวแล้ว เป็นโครงสร้างแบบรูปประโยค จำนวน 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 3.48

การวิเคราะห์สำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันในโครงสร้าง 5 แบบแบ่งเป็น 2 ส่วนตามชนิดคำ หน้าที่และความสัมพันธ์ของโครงสร้างวลีแต่ละรูปแบบทางหลักไวยากรณ์ภาษาจีน ดังในตารางตัวอย่างต่อไปนี้

ตาราง 2 ตัวอย่างสำนวนจีนที่มีโครงสร้างแบบบทกริยา-บทกรรม (动宾结构)

ที่	สำนวนจีน ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	การวิเคราะห์โครงสร้างวลีแบบบทกริยา-บทกรรม (动宾结构)	
		ส่วนที่ 1 บทกริยา(动)	ส่วนที่ 2 บทกรรม(宾)
1	开·夜车 (ทำงานหนักตลอด ทั้งคืน)	开 เป็นคำกริยา	夜车 เป็นแบบต่างระดับ (夜 เป็นบท ขยายนามและเป็นคำนาม 车 เป็นคำหลัก หรือคำที่ถูกขยาย และเป็นคำนาม)
2	喝·墨水儿 (จำเรียนวิชาความรู้)	喝 เป็นคำกริยา	墨水儿 เป็นแบบต่างระดับ (墨 เป็นบท ขยายนาม และเป็นคำนาม 水儿 เป็นคำหลักหรือคำที่ถูกขยาย และเป็น คำนาม)
3	捏着·一把汗 (ใจหายใจคว่ำ)	捏着 捏 เป็นคำกริยา	一把汗 เป็นแบบต่างระดับ (一把 เป็นคำคุณศัพท์ และเป็นบทขยายนาม, 一 เป็นจำนวนนับ, 把 เป็นคำลักษณ นาม 汗 เป็นคำนาม และเป็นคำหลัก หรือคำที่ถูกขยาย)

ตาราง 3 ตัวอย่างสำนวนจีนที่มีโครงสร้างแบบต่างระดับ (偏正结构)

ที่	สำนวนจีน ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	การวิเคราะห์โครงสร้างวลีแบบต่างระดับ (偏正结构)	
		ส่วนที่ 1 ส่วนขยาย(偏)	ส่วนที่ 2 คำหลัก(正)
1	铁·饭碗 (ตำแหน่งที่มั่นคง)	铁 เป็นบทขยายนาม, เป็นคุณศัพท์	饭碗 เป็นคำนาม
2	半瓶子·醋 (คนที่มีความรู้ งู ๆ ปลา ๆ)	半瓶子 เป็นแบบต่างระดับ เป็นบท ขยายนาม (半 เป็นคำบอกจำนวน, 瓶 子 เป็นคำนาม)	醋 เป็นคำนาม

ตาราง 4 ตัวอย่างสำนวนจีนที่มีโครงสร้างแบบประธาน-กริยา (主谓结构)

ที่	สำนวนจีน ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	การวิเคราะห์โครงสร้างวลีแบบประธาน-กริยา (主谓结构)	
		ส่วนที่ 1 บทประธาน(主)	ส่วนที่ 2 ภาคแสดงหรือกริยา(谓)
1	英雄·无用武之地 (ผู้มีความสามารถแต่ ไร้ซึ่งโอกาสแสดง ฝีมือ)	英雄 เป็นคำนาม	无用武之地 เป็นแบบต่างระดับ (无 เป็นคำกริยาวิเศษณ์ และเป็นบท ขยายหน้ากริยา, 用武之地 เป็นนามวลี และเป็นคำหลักหรือคำที่ถูกขยาย)
2	丑话·说在前头 (บอกหรือเตือน ล่วงหน้าก่อนจะเกิด เรื่องร้าย)	丑话 เป็นคำนาม	说在前头 เป็นแบบกริยา-กรรม (说 เป็นคำกริยา และเป็นบทกริยา 在前头 เป็นแบบกริยา-กรรม และเป็น บทกรรม, 在 เป็นคำกริยา และเป็นบท กริยา, 前头 เป็นคำนาม และเป็นบท กรรม)

ตาราง 5 ตัวอย่างสำนวนจีนที่มีโครงสร้างแบบส่วนเสริม (补充结构)

ที่	สำนวนจีน ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	การวิเคราะห์โครงสร้างวลีแบบส่วนเสริม (补充结构)	
		ส่วนที่ 1 คำหลัก(中心语)	ส่วนที่ 2 คำกริยา(动词, 形容词)
1	笑掉大牙 (ขำจนฟันหลุด)	笑 เป็นคำกริยา	掉大牙 เป็นแบบกริยา-กรรม (掉 เป็นคำกริยา และเป็นบท กริยา, 大牙 เป็นคำนาม และเป็น บทกรรม)
2	吃不消 (ทนไม่ได้ รับไม่ไหว)	吃 เป็นคำกริยา	不消 เป็นแบบต่างระดับ (不 เป็น คำกริยาวิเศษณ์ และเป็นบทขยาย หน้ากริยา, 消 เป็นคำกริยา และ เป็นคำหลักหรือคำที่ถูกขยาย)

ตาราง 6 ตัวอย่างสำนวนจีนที่มีโครงสร้างแบบคู่ขนาน (联合结构)

ที่	สำนวนจีน ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวันที่พบ	การวิเคราะห์โครงสร้างวลี	
		ส่วนที่ 1	ส่วนที่ 2
1	刀子嘴豆腐心 (ปากร้ายใจดี)	刀子嘴 เป็นแบบคู่ขนาน เพราะ 刀子, 嘴 เป็นคำนาม	豆腐心 เป็นแบบคู่ขนาน เพราะ 豆腐, 心 เป็นคำนาม
2	老·大·难 (ยุ่งยากสลับซับซ้อน)	老, 大, 难 เป็นแบบคู่ขนาน คำคุณศัพท์	เพราะ 老, 大, 难 ล้วนเป็น

นอกจากโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นในรูปแบบตาราง 2 - 5 แล้วยังพบในรูปแบบอื่นซึ่งมีลักษณะเป็นประโยค ดังเช่น 葫芦里卖的什么药 (มีความคิดหรือวางแผนอะไร), 脚踩两条船 (เหยียบเรือสองแคม), 太阳从西边出来 (เรื่องที่ไม่อาจเกิด ก็เกิดขึ้นแล้ว, ผิดคาด, ผิดปกติ), 天上掉馅儿饼 (ไม่พยายามแต่ได้ผลประโยชน์ ซึ่งเป็นไปไม่ได้), 一块石头落了地 (ตอนแรกกังวลใจ ตอนนี้งานใจ), 一口吃成个胖子 (เพียงครู่เดียวก็ไปถึงระดับที่สูงขึ้น) ซึ่งต้องใช้ทักษะการแปลถอดความหมายเพื่อความเข้าใจในสำนวนที่มีโครงสร้างรูปแบบนี้ได้

ผลการวิจัย

บทความวิจัยนี้ได้ศึกษาหาโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จากการสำรวจสำนวนที่พบในแบบเรียนและเอกสารจำนวน 2 เล่ม มีจำนวนทั้งหมด 258 สำนวน และจำแนกหมวดหมู่สำนวนตามโครงสร้างวลี 5 แบบ พบว่าสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่ เป็นโครงสร้างแบบบทกริยา-บทกรรม (动宾结构) จำนวน 107 สำนวน เป็นโครงสร้างสำนวนที่พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.47 โครงสร้างแบบต่างระดับ (偏正结构) จำนวน 59 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 22.87 โครงสร้างแบบประธาน-กริยา (主谓结构) จำนวน 18 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 6.98 สำนวน โครงสร้างแบบส่วนเสริม (补充结构) จำนวน 22 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 8.53 และโครงสร้างแบบคู่ขนาน (联合结构) จำนวน 43 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 16.67

สรุปและอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันจากแบบเรียนและเอกสารจำนวน 2 เล่ม ทั้งหมดจำนวน 258 สำนวน กำหนดโครงสร้างวลีของสำนวนที่ใช้ชีวิตประจำวันทั้ง 5 แบบ ได้แก่ โครงสร้างแบบบทกริยา-บทกรรม โครงสร้างแบบต่างระดับ โครงสร้างแบบประธาน-กริยา โครงสร้างแบบส่วนเสริมและโครงสร้างแบบคู่ขนาน โดยโครงสร้างแบบบทกริยา-บทกรรม (动宾结构) พบจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.47 ของจำนวนสำนวนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยนี้ที่สอดคล้องพร้อมเสริมข้อมูลเชิงปริมาณจากการคว่ำของซังศรีณย์ เชิดชูตระกูลชัย (2544, อ้างถึงใน วนิดา ตั้งเทียนชัย, 2552, น. 49-50) ที่ศึกษาเรื่อง สำนวนกริยา - กรรมแบบสามพยางค์ที่ใช้อยู่ในภาษาจีนโดยศึกษาลักษณะทั่วไป รูปแบบเนื้อหา โครงสร้างและลักษณะที่ใช้ในการสื่อความหมาย กล่าวว่าสำนวนที่ใช้อยู่ในภาษาจีนส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวอักษรจีนสามตัว และมีโครงสร้างแบบกริยา-กรรม ลักษณะเด่นของรูปแบบทางไวยากรณ์ของสำนวนที่ใช้อยู่คือ สามารถใช้สำนวนได้โดยตรงมีส่วนแทรกในสำนวนได้ นำคำ

มาไว้ข้างหน้าได้ และใช้คำกริยากรรมตัวอื่นแทนที่คำกริยากรรมที่มีอยู่เดิมในสำนวนได้ ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างจากสำนวนประเภทอื่น ๆ โครงสร้างของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่เป็นโครงสร้างวลีที่เรียบง่าย ใช้คำศัพท์ทั่วไปที่อยู่ในรูปแบบโครงสร้างแบบบทกวี-บทกรรม

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบโครงสร้างวลีสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันในลักษณะอื่นที่นอกเหนือโครงสร้างวลี 5 แบบข้างต้น คือ สำนวนที่เป็นรูปแบบประโยคจำนวน 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 3.48 ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลมีบางสำนวนที่ยากต่อการแยกโครงสร้าง บางสำนวนมีรูปแบบโครงสร้างวลีมากกว่าหนึ่งรูปแบบ และอาจมีบางสำนวนอยู่ในโครงสร้างวลีที่นอกเหนือในบทความวิจัยนี้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เสนอแนะให้สำรวจและรวบรวมสำนวนที่ใช้ในชีวิตประจำวันจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและแตกต่างจากนี้ เช่น นิตยสาร ข่าว สื่อออนไลน์ ภาพยนตร์ ละครซีรี่ย์ภาษาจีน ข้อสอบวัดระดับภาษาจีน ฯลฯ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบหรือประเด็นอื่น ๆ เช่น ศึกษาที่มาและความหมายของสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือศึกษาเจตนาการใช้ของสำนวนจีนเข้าใจวัฒนธรรมจีนผ่านสำนวน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บทความวิจัยนี้มุ่งเน้นสำรวจจากเอกสารและแบบเรียนเท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งหมดจากแหล่งข้อมูลแหล่งอื่น ฉะนั้นเพื่อสานต่อวิจัยด้านนี้สามารถรวบรวมสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่หลากหลายและตามสมัยนิยม เพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นคลังข้อมูลสำหรับการเขียนเอกสารคู่มือเตรียมสอบวัดระดับภาษาจีนและแบบเรียนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทยได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- จรัลวิไล จริญญาโรจน์. (2560). *เทคนิคการวิจัยทางภาษาศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาดา บุนนาค. (2561). ภาษาคือประตูสู่โลกกว้าง: “惯用语” สำนวนวลีติดปาก. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 11(11), 40-58.
- เชิดชัย ผาสุพงษ์. (2545). *พจนานุกรมสำนวนจีน-ไทย*. กรุงเทพฯ: พู่กันจีน.
- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2562). *พจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 37). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- นพดล นันทสุขเกษม. (2557). *พิชิตข้อสอบภาษาจีน 3 ฉบับสำนวนจีน*. สมุทรปราการ: ปสนันบุ๊ค.
- วนิดา ตั้งเทียนชัย. (2552). *สำนวนจีน: โครงสร้างทางภาษาและเจตนาการใช้* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Guo, X. l. (2017). *HSK spoken idioms* (3rd ed). China: Beijing Language and Culture University Press.
- Li, D. J. (2012). *A practical Chinese grammar for foreigners*. China: Beijing Language and Culture University Press.
- Li, L. (2011, December). Talking about idioms usage in tour guide language. *Tourism Review*, 1(1), 151–152.
- Liu, L. M. (2014). *Jump high a systematic Chinese course idiomatic expressions*. China: Beijing Language and Culture University Press.
- Shen, J. H. (2014). *A course in Chinese colloquial idioms* (16th ed). China: Beijing Language and Culture University Press.
- Su, X. L. (2007). *A handbook of Chinese locution*. China: Peking University Press.
- Wang, D. (2017). *Idiomatic phrases in daily life 1-2*. China: Beijing Language and Culture University Press.
- Wang, J. (2006, April). The role of literal meaning in idiomatic understanding. *Modern Chinese Review*, 43(4), 50–51.
- Wen, D. Z. (2007). *Dictionary of Chinese idiomatic expressions*. China: The Commercial.
- Zeng, D. J. (2011). *The Chinese-English explanation dictionary of Guanyongyu*. China: Shanghai University Press.

Zhang, X. Y. (2015). *Guanyongyu Xiao Cidian*. China: The Commercial.

Zhao, J. (2018). *Idioms of Hanyu Guanyongyu Jiaocheng and application to teaching chinese as a foreign language*. (Master's thesis, Liberal Arts, Chongqing Normal University).